

Rikun päiväkodin toimintasuunnitelma (julkinen)**23.8.2018**

Lukuvuosisuunnitelman osiot punaisella

Tehdään avoimelle varhaiskasvatukselle toimintamuotokohtaisesti

1. Yhteystiedot (yleinen järjestäminen) Voivat olla myös nettisivuilla/esitteessä, ei tässä**Rikun päiväkoti**Harjulantie 12
36200 Kangasala**Päiväkodinjohtaja vs**Marjo Tiilikka
p.050 5975715
marjo.tiilikka@kangasala.fi

Haitulat 1-3 vuotiaat

p. 040 13366396, haitulat@kangasala.fi

Muurahaiset 3-5 vuotiaat

p. 040 1336640 muurahaiset@kangasala.fi

- Henkilöstön loma-aikoja pyritään keskittämään aikoihin, joihin lapset myös lomailevat pääosin koulujen loma-aikoina. Niinpä näinä aikoina päiväkodissa henkilöstön vahvuus määräytyy läsnä olevien lasten lukumäärän mukaan. Useimmiten tällöin koulun esiopetusryhmät ovat siirtyneet päiväkodin puolelle muilta lomailevilta lapsilta vapautuviin tiloihin.

2. Toimintaperiaatteet (ilmiöpohjaisuus ja toiminnallisuus opetuksessa, retket ja projektit, tasa-arvon ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteuttaminen, tieto - ja viestintäteknologiasvatuksen toteutuminen)

Rikun päiväkodin toimintaperiaatteet pohjautuvat Kangasalan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa nimettyyn yhteiseen toiminta-ajatukseseen. Rikussa keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita ovat lapsen osallisuus ja lapsuuden arvostaminen. Arvojamme ovat keskinäinen luottamus lasten, henkilökunnan ja vanhempien välillä. Tuemme myös lapsen omatoimisuutta ja oma-aloitteisuutta.

Opetuskäsityksemme mukaan lapsi oppii mallista yksin ja yhdessä: lapselle annetaan mahdollisuus harjoitella uusi asioita kannustavassa ja rohkaisevassa ympäristössä.

Rikun päiväkodin toiminnassa painottuu luonto ja sen tarjoamat mahdollisuudet oppimiselle: päiväkodin välittömässä läheisyydessä on niin puutarha-, metsä-, kuin peltomaisemaakin, joita hyödynnetään oppimisympäristöinä kautta vuoden. Ympäristömme tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet monipuoliseen liikkumiseen kaikkina vuodenaikoina (mm. luistelu, hiihto, pyöräily). Luomme mahdollisuuden päivittäiseen liikkumiseen myös sisällä lasten kiinnostusten mukaan. Toiminnassamme painottuu lasten ja vanhempien osallisuus.

3. Kehittämiskohteet (prosessi- ja asiakkuusnäkökulmat)

Rikun päiväkodin kehittämiskohteet alkaneelle toimintakaudelle nousevat sekä perheiden edelliselle kaudelle antamista palautteista että henkilöstön omista arvioinneista.

1. TVT
 - Rohkeutta ottaa laitteet lasten kanssa käyttöön ja käyttää monipuolisesti
2. TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS
 - Pikkupohtijoiden sisältöjen pohtiminen
 - Käsitellään kasvattajakahvilassa vuoden aikana
3. RETKET JA VIERAILUT
 - Monipuoliseen retkeilyyn panostaminen. Bussilla pääsee moneen paikkaan helposti
 - Koko talon yhteinen isompi retki syksyn aikana
 - Lähiympäristö aktiiviseen käyttöön
4. HUOLTAJIEN OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN
 - Vanhempainyhdistyksen herättely
 - Luodaan matalakynnys suunnitteluun ja arviointiin
 - Kasvattajakahvilassa käsittelyyn
 - Vanhempainillassa vasua avataan pisteissä
5. MUSIIKKIKASVATUS
 - Perustetaan asiantuntijaryhmä Tursolan päiväkodin kanssa, joka miettii kuinka viedään eteenpäin (kuukausiteema?)
 - Talon yhteinen lauluhetki 1 krt kuukaudessa ulkona
6. PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI
 - Kootaan erilaisia pedagogisen dokumentoinnin välineitä

4. Tiedottaminen (ulkoinen)

Tiedottaminen huoltajille:

- päiväkodinjohtajan infokirjeet
- ryhmäsähköpostit
- Pääkky-kyselyt
- Pääkky
- tekstiviestit
- ilmoitustaulut/ovet
- blogit

Tiedottaminen hallinnon kanssa:

- päiväkodinjohtaja tuo varhaiskasvatuksen johtoryhmän asiat tiedoksi talopalaverissa
- henkilöstöltä nousseet asiat viedään hallinnon tietoon päiväkodinjohtajan toimesta
- varhaiskasvatus-johtajan infot ja hallinnon käynnit

Yhteistyötahot:

- yhteistyötahojen tiedottamisesta vastaa päiväkodinjohtaja, ryhmän asioissa päiväkodinopettaja

5. Yhteistyö (yhteistyökäytännöt, yt-kumppanit, alueellinen yt, esi- ja alkuopetuksen yt)

Yhteistyö huoltajien kanssa tavoittelee yhteistä sitoutumista toimimaan yhdessä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Yhteistyö alkaa siitä, kun perheeseen otetaan päiväkodilta yhteys varhaiskasvatuspaikan vahvistamisen asioissa. Alkukeskustelu ja perheen perehdytys tapahtuvat hoitosuhteen alussa ja ovat ensiarvoisen tärkeitä yhteisen työn alkaessa. Päivittäisen kohtaamisen tilanteet toimivat jatkossa viestien vaihdon hetkinä ja lapsen yksilöllisen varhaiskasvatussuunnitelman tapaamiset jatkavat perhekohtaista keskustelua. Vanhempia kannustetaan aloitteellisuuteen jatkossakin tavallisessa arjessa ja sovitaan mahdollisista yhteydenpidon tavoista.

Rikun päiväkodissa teemme yhteistyötä lähialueen ikäihmisten asuinyksiköiden ja Englanninkielisen leikkikoulun kanssa mm. vierailut ja yhteiset tapahtumat. Tursolan päiväkodin kanssa pidämme yhteisiä henkilökunnan koulutuksia ja peda-iltoja yhteisen esimiehen myötä.

Loma-aikoina (syys- ja talvilomat) järjestämme tarpeen mukaan yhdistettyä varhaiskasvatusta Tursolan päiväkodin kanssa.

Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) käy päiväkodissamme säännöllisesti.

- **Vanhempainillat ja erilaiset yhteiset tapahtumat** (äitien- ja isienpäivä, juhlat, pihatapahtumat, tärkeän ihmisen päivät etc.) jatkavat yhteistyötä perheiden ja lapselle tärkeiden ihmisten kanssa.

- **Kasvattajat tekevät päivittäin yhteistyötä** päiväkodin oman varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Erityisopettajan tehtävä on auttaa ja tukea henkilöstöä lasten kehityksen seurannassa ja tukemisessa.

- **Lapsen tarvitseman kehityksen ja oppimisen tuen** asioissa yhteistyökumppaneina tarvittaessa ovat TAYS, perhe- ja lastenneuvolat. Myös terveydenhoidon henkilöstö on eri tavoin ja tarvittaessa tukemassa päiväkotia.

- **Erityisesti esiopetusryhmät** tekevät päivittäistä yhteistyötä Tursolan koulun kanssa. He toimivat saman katon alla, yhteisissä tiloissa, elävät arjessa rinnakkain ja he toteuttavat myös viikoittain yhteistä opetussuunnitelmaa (YLLI-opetusta) ympäristö- ja luonnontiedon alueella.

- **Seurakunta** tarjoaa varhaiskasvatukselle tukea katsomuskasvatuksen alueella. Kerran kuukaudessa tapahtuvien Pikkukirkko-tapaamisten aiheet on suunniteltu kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa tukeviksi. Näiden hetkien vaihtoehtona on mahdollisuus myös rinnakkaiseen toimintoon, joka noudattelee samoja aihe-alueita.

- **Lähialueiden oppilaitokset** tarjoavat sekä täydennyskoulutusta henkilöstölle että saavat kunnan varhaiskasvatuksessa opiskelijoilleen mahdollisuuden työssäoppimisen paikkoihin.

6. Oppimisympäristö

Päiväkodin ympäristön vehreä luonto ja lähimetsässä oleva maja tarjoavat hyvät puitteet tutkimiselle ja ihmettelylle. Näitä hyödynnämme viikoittain retkillämme.

Päiväkodilla on eri puolilla rakennusta erilliset pienten ja isojen pihat, joissa lapset voivat turvallisesti ja monipuolisesti toimia.

Sisällä ympäristö pyritään pitämään kodinomaisena ja lasten ikäjakauman mukaan omatoimisuutta tukevana. Useat jakotilat mahdollistavat pienryhmätoiminnan ja leikkirauhan

jokaiselle. Tiloja hyödynnetään ja muokataan lasten toiveiden, kiinnostusten ja tarpeiden mukaan.

7. Osallisuus (huoltajat ja lapset, oppimisympäristö, suunnittelu, arviointi, lapsen vasu)

Lapsilähtöinen toiminta kuuluu vahvasti Rikun päiväkodin arkeen. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman myötä lasten ja huoltajien osallisuus painottuu toiminnassa entistä vahvemmin ja varhaiskasvatus on yhdessä suunniteltua ja arvioitua.

Sensitiivinen kohtaaminen ja luottamus lasten ja aikuisten välillä on meille erittäin tärkeää. Lasten ääni tulee kuuluviin kun heitä tarkkaillaan ja kuunnellaan päivittäin, ja toimintaa ja toimintaympäristöä suunnitellaan ja muunnellaan sen mukaan, mikä juuri tälle ryhmälle on tärkeää. Pienryhmätoiminta mahdollistaa paremmin havainnoinnin ja tarjoaa lapsille rauhallisia hetkiä tuoda mielipiteitään esille. Lapsien kanssa tutkitaan ja ihmetellään yhdessä heille tärkeitä asioita.

Varhaiskasvatuskeskustelut ovat yksi tärkeä väylä vanhemmille tuoda omia toiveitaan esille. Henkilökunnan kanssa yhdessä keskustelemalla luodaan paras arki lapselle ja saadaan lasten yksilölliset tarpeet entistä paremmin huomioitua. Lisäksi vanhemmat voivat tuoda toiveitaan esille juttelemalla päivittäin työntekijöiden kanssa, sekä esimerkiksi vanhempainilloissa.

8. Pedagoginen tuki

Varhaiskasvatuksessa on kolmiportainen kasvun ja oppimisen tuen toimintamalli, jota myös meidän päiväkodissamme käytämme.

Jokainen lapsi on yleisen tuen piirissä, saaden tukea omiin kasvun ja oppimisen edellytyksiinsä. Tuen perustana on varhaiskasvatuksen tavallinen hyvin suunniteltu arki. Kaikille lapsille tehdään varhaiskasvatussuunnitelma, jossa huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet. Käytössämme on varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja neuvolan tukipalvelut.

Jos lapsi tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea, varhaiskasvatuksessa on lisänä muita yhteistyötahoja ja tukitoimia. Näistä tiedotetaan huoltajia varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa (vasukeskustelu) tarpeen mukaan.